

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ต้นทุนอุตสาหกรรม และการจัดทำงบประมาณ

จิรพัฒน์ เกาประเสริฐวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 การจัดการและการบัญชีต้นทุน

การจัดการ	1
การวางแผน	3
การจัดองค์กร	5
การควบคุม	6
หน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตรวจสอบ	8
การจัดองค์กร	9
บทบาทของการบัญชีต้นทุน	13
แนวคิดระบบการผลิตสมัยใหม่	15
การไหลต้นทุนในระบบการผลิตแบบทันเวลา	19
คำถามท้ายบท	22
แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	23
แบบฝึกหัดท้ายบท	25

บทที่ 2 แนวคิดเรื่องต้นทุนและการจำแนกประเภทต้นทุน

ความหมายของต้นทุน และค่าใช้จ่าย	27
ความสามารถในการตรวจสอบต้นทุนได้ในงานผลิต	31
ความสามารถในการตรวจสอบต้นทุนได้ในงานบริการ	32
การจำแนกประเภทต้นทุน	32
ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์	33
ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการผลิต	38
ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับแผนกผลิต หรือส่วนงานอื่น ๆ	40
ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับงวดบัญชี	41
ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การปฏิบัติหรือการประเมินผล	41
ต้นทุนต่าง ๆ สำหรับรายงานงบกำไร-ขาดทุน	42
รายงานงบกำไร-ขาดทุนที่น่าเสนอต่อบุคคลภายนอก	43

	รายงานงบกำไร-ขาดทุนที่นำเสนอต่อฝ่ายจัดการ	44
	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	45
	แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	49
	คำถามท้ายบท	52
	แบบฝึกหัดท้ายบท	53
บทที่ 3	ระบบบัญชีต้นทุนและการคำนวณต้นทุน	65
	เส้นทางต้นทุนในธุรกิจการผลิตสินค้า	65
	การรายงานผลปฏิบัติการ	75
	งบกำไร-ขาดทุน	75
	งบดุล	80
	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	82
	แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	85
	คำถามท้ายบท	90
	แบบฝึกหัดท้ายบท	91
บทที่ 4	การประมาณต้นทุน	107
	สมการต้นทุน	107
	ช่วงการผลิต	108
	สมการต้นทุนเชิงเส้น	108
	การจำแนกต้นทุนคงที่และต้นทุนแปรผัน	113
	การประมาณสมการต้นทุน	113
	วิธีวิเคราะห์ทางบัญชี	113
	วิธีทางวิศวกรรม	114
	วิธีสูงสุด-ต่ำสุด	115
	วิธีการหาสมการถดถอยเชิงเส้น	117
	ผลของเส้นโค้งการเรียนรู้ต่อพฤติกรรมต้นทุน	118
	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	120
	ภาคผนวก	122
	แบบทดสอบตนเอง	132
	คำถามท้ายบท	134

212	แบบฝึกหัดท้ายบท	136
บทที่ 5	วิธีการบัญชีต้นทุนงาน	143
213	การบัญชีวัตถุดิบ	147
214	การจัดซื้อวัตถุดิบ	147
215	การเบิกใช้วัตถุดิบ	148
216	การบัญชีแรงงาน	149
217	การบัญชีโซหุ่ยการผลิต	151
218	โซหุ่ยการผลิตจริง	151
219	ค่าโซหุ่ยการผลิตจัดสรร	153
220	ความจำเป็นที่ต้องใช้อัตราโซหุ่ยจัดสรร	156
221	ปัญหาโซหุ่ยการผลิตจัดสรร	156
222	การปิดโอนโซหุ่ยการผลิตจัดสรรมากเกินไปหรือน้อยเกินไป	159
223	การบัญชีสินค้าสำเร็จรูปและสินค้าขาย	160
224	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	162
	แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	168
225	คำถามท้ายบท	171
226	แบบฝึกหัดท้ายบท	172
บทที่ 6	วิธีการบัญชีต้นทุนตอน	189
227	การคำนวณต้นทุนตอน	189
228	เส้นทางการไหลของผลิตภัณฑ์	191
229	การไหลผลิตภัณฑ์แบบตามลำดับ	192
230	การไหลผลิตภัณฑ์แบบขนาน	193
231	การบัญชีต้นทุนวัตถุดิบ แรงงานและโซหุ่ยการผลิต	193
232	การบัญชีวัตถุดิบ	194
233	การบัญชีแรงงาน	195
234	การบัญชีโซหุ่ยการผลิต	195
235	รายงานต้นทุนการผลิต	197
236	ข้อแตกต่างของหน่วยเทียบเท่า	214
237	การเปรียบเทียบวิธีการบัญชีต้นทุนตอน ภายใต้สมมุติฐานการไหล	

๑๑1	แบบฉิวเฉลี่ยและแบบเข้าก่อน-ออกก่อน	215
๑๑1	ระบบการผลิตแบบทันเวลาและการบัญชีต้นทุนตอน	216
๑๑1	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	217
๑๑1	คำถามท้ายบท	222
๑๑1	แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	223
๑๑1	แบบฝึกหัดท้ายบท	227
บทที่ 7	วิธีการบัญชีต้นทุนตามกิจกรรม	235
๑๑1	ผลกระทบของเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ต่อกิจกรรม	245
๑๑1	เมื่อใดที่จะนำระบบการคำนวณต้นทุนแบบใหม่มาใช้งาน	246
๑๑1	ระบบการจัดการต้นทุน	247
๑๑1	ข้อดีของระบบบัญชีต้นทุนตามกิจกรรม	249
๑๑1	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	252
๑๑1	คำถามท้ายบท	256
๑๑1	แบบฝึกหัดท้ายบท	257
บทที่ 8	วัตถุดิบ แรงงาน ต้นทุนมาตรฐานวัตถุดิบแรงงาน	
	และการวิเคราะห์ต้นทุนมาตรฐาน	265
๑๑1	ประโยชน์ของต้นทุนมาตรฐาน	265
๑๑1	ประเภทต่าง ๆ ของมาตรฐาน	266
๑๑1	ข้อเสียของต้นทุนมาตรฐาน	269
๑๑1	ต้นทุนมาตรฐานวัตถุดิบทางตรง	270
๑๑1	ต้นทุนมาตรฐานแรงงานทางตรง	271
๑๑1	การวิเคราะห์ผลแตกต่างสำหรับต้นทุนวัตถุดิบทางตรง แรงงานทางตรง	273
๑๑1	การวิเคราะห์ผลแตกต่าง	275
๑๑1	การวิเคราะห์ผลแตกต่างด้วยกราฟ	284
๑๑1	ความสัมพันธ์ระหว่างผลแตกต่าง	286
๑๑1	ต้นทุนมาตรฐานสำหรับโรงงานในอนาคต	287
๑๑1	การควบคุมวัตถุดิบ	288
๑๑1	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	293
๑๑1	แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	301

	คำถามท้ายบท	306
	แบบฝึกหัดท้ายบท	307
บทที่ 9	ISO การผลิต ต้นทุนมาตรฐาน ISO การผลิตและการวิเคราะห์	317
	ระดับกำลังการผลิต	319
	การเลือกหน่วยที่ใช้ในการกำหนด ISO การผลิต	321
	ISO การผลิตจริง	327
	ความจำเป็นที่ต้องใช้อัตรา ISO จัดสรร	329
	ปัญหา ISO การผลิตจัดสรร	330
	การปิดโอน ISO การผลิตจัดสรรมากเกินไปหรือน้อยเกินไป	332
	ต้นทุนมาตรฐาน ISO การผลิต	333
	การวิเคราะห์ผลแตกต่าง	337
	วิธีสองผลแตกต่าง	337
	วิธีสามผลแตกต่าง	339
	ความรับผิดชอบและการควบคุมผลแตกต่าง	342
	สาเหตุผลแตกต่าง	342
	การทบทวนต้นทุนมาตรฐาน	347
	คำถามท้ายบท	349
	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	350
	แบบฝึกหัดท้ายบท	356
บทที่ 10	การวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-ผลกำไร	365
	สมการต้นทุน-ปริมาณ-กำไร	365
	อัตราส่วนกำไรส่วนเกิน	368
	การวางแผนผลกำไร	369
	จุดคุ้มทุน	370
	ส่วนต่างปลอดภัย	370
	กราฟแสดงการวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-ผลกำไร	371
	การประยุกต์สมการต้นทุน-ปริมาณ-ผลกำไร	371
	การประเมินการเปลี่ยนแปลงต้นทุน	371
	การกำหนดราคาขาย	373

	การกำหนดตลอดวงจรชีวิตสินค้า	373
	ภาษีเงินได้	376
	ความสัมพันธ์ CVP สำหรับบริษัทที่มีหลายผลิตภัณฑ์	376
	การพิจารณาความสัมพันธ์ CVP และการเลือกโครงสร้างต้นทุน	380
	Operating Leverage	382
	การวิเคราะห์ CVP ภายใต้ความไม่แน่นอน	384
	แบบจำลองการวิเคราะห์	384
	การวิเคราะห์ CVP สำหรับวิธีการบัญชีต้นทุนตามกิจกรรม	
	และระบบการผลิตสมัยใหม่	387
	ระบบการผลิตแบบทันเวลาและระบบการผลิตแบบยืดหยุ่น	388
	ข้อจำกัดการวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร	391
	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	393
	คำถามท้ายบท	398
	แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	399
	แบบฝึกหัดท้ายบท	401
บทที่ 11	การวิเคราะห์ต้นทุน การกำหนดราคาขายและวิธีการบัญชีต้นทุนเป้าหมาย	413
	การกำหนดราคาขายให้ผลกำไรสูงสุด	415
	เส้นโค้งรายรับรวม อุปสงค์และรายรับส่วนเพิ่ม	415
	เส้นโค้งต้นทุนรวม และต้นทุนส่วนเพิ่ม	417
	การกำหนดราคาขายและปริมาณที่ให้ผลกำไรสูงสุด	419
	ความยืดหยุ่นของเส้นโค้งอุปสงค์	421
	ข้อจำกัดของแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ผลกำไรสูงสุด	421
	บทบาทของต้นทุนทางบัญชีต่อการกำหนดราคาขาย	422
	การกำหนดราคาขายจากต้นทุน	422
	การกำหนดราคาขายด้วยวิธีการต้นทุนรวม	423
	การกำหนดราคาขายด้วยวิธีต้นทุนแปรผัน	424
	การกำหนดส่วนเพิ่ม	425
	การประมูลแข่งขัน	427
	วิธีการบัญชีต้นทุนเป้าหมาย	429
	แบบฝึกหัดทบทวน และเฉลย	432

แบบทดสอบตนเอง และเฉลย	435
คำถามท้ายบท	439
แบบฝึกหัดท้ายบท	440
บทที่ 12 การวางแผน การจัดสรรงบประมาณและงบประมาณยืดหยุ่น	447
ความหมายของงบประมาณ	448
ศูนย์ความรับผิดชอบ	448
งบประมาณหลัก	449
งบประมาณเชิงปฏิบัติการ	453
งบประมาณผลิิตการ	453
งบประมาณการผลิต	454
งบประมาณวัตถุดิบทางตรง	454
งบประมาณแรงงานทางตรง	456
งบประมาณใส่หุ้ยการผลิต	458
สินค้าคงคลังต้นงวดและปลายงวด	461
งบประมาณต้นทุนสินค้าผลิตและต้นทุนสินค้าขาย	462
งบประมาณค่าใช้จ่ายทางการค้า	463
งบประมาณค่าใช้จ่ายทางการตลาด	464
งบประมาณค่าใช้จ่ายทางการบริหาร	464
งบประมาณการเงิน	465
งบประมาณกำไร-ขาดทุน	465
งบประมาณงบดุล	465
ประโยชน์ของงบประมาณ	467
ข้อจำกัดการจัดทำงบประมาณ	468
ระยะเวลาการจัดทำงบประมาณ	469
การจัดทำงบประมาณและพฤติกรรมมนุษย์	469
งบประมาณยืดหยุ่นและการควบคุมใส่หุ้ยการผลิต	473
งบประมาณใส่หุ้ยการผลิต	473
ข้อดีการจัดทำงบประมาณยืดหยุ่น	474
ตัวกำหนดกิจกรรม	475
งบประมาณใส่หุ้ยการผลิตยืดหยุ่น	477

